

СТАНОВИЩЕ

**от д-р Капка Светославова Георгиева-Атанасова – доцент в ЮФ на СУ „Св. Климент
Охридски“**

на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „доктор“

по: област на висше образование **3.Социални, стопански и правни науки,**

професионално направление **3.6.Право**

докторска програма **Административно право и административен процес**

Автор: Таня Владимирова Даскалова

Тема: Косвеният контрол за законосъобразност на административните актове

Научен ръководител: доц. д-р Константин Василев Пехливанов

1. Общо представяне на процедурата и докторантката

Със заповед № РД 22-811 от 02.04.2025 г. на Ректора на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ (ПУ) съм определена за член на научното жури за осигуряване на процедура за защита на дисертационен труд на тема „Косвеният контрол за законосъобразност на административните актове“ за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.6. Право, докторска програма „Административно право и административен процес“. Автор на дисертационния труд е Таня Владимирова Даскалова – докторантка в редовна форма на обучение към катедра „Публичноправни науки“ с научен ръководител доц. д-р Константин Василев Пехливанов от ПУ „Паисий Хилендарски“

Представеният от Таня Даскалова комплект материали е в съответствие с чл. 36 (1) от Правилника за развитие на академичния състав на ПУ.

Докторантката е приложила изискуемите три броя статии по разглежданата в дисертационния труд научна тематика.

Таня Владимирова Даскалова придобива магистърска степен по право в ПУ „Паисий Хилендарски“ през 2004 год. В периода от 2005 до 2007 г. заема длъжността „младши инспектор“ в Дирекция „Областна дирекция по труда“, град Пловдив. От 2008 г. и до настоящия момент практикува като адвокат, вписан в Адвокатска колегия – Пловдив. На 01.03. 2022 г. е зачислена като редовен докторант в катедра „Публичноправни науки“ на ПУ с 3-годишен срок на обучение и е отчислена с право на защита на 01.03.2025 г.

Владее английски, немски и руски език, което ѝ позволява да изследва и чуждестранната теория и практика.

2. Актуалност на тематиката

Представеният от Тания Даскалова научен труд представлява първото монографично изследване в областта на косвения контрол върху административните актове за последните 20 години. Същевременно необходимостта от подобна научна разработка е безспорна и се обосновава както с новото законодателство в сферата на административния процес, така и с противоречивата съдебна практика по прилагане на разглежданата материя.

3. Познаване на проблема

В своето научно изследване авторът е използвал изключително обемна библиография – 79 научни разработки на кирилица и 37 на латиница, като позоваването на тях е направено коректно. Огромен е обемът и на изследваната съдебна практика – на българския съд, на Съда на ЕС, а също и на съдилища от други европейски държави. Въз основа на това, мога убедено да твърдя, че Тания Даскалова е успяла да се запознае в дълбочина с предмета на изследване, а именно – института на косвения съдебен контрол върху административните актове.

4. Методика на изследването

Тания Даскалова е използвала подходящата научна методика, като е стъпила на сравнителния и системния анализ. Ползвани са и научните методи на синтез, индукция и дедукция. Езикът на автора е на високо ниво. Терминологията е ясна и безпротиворечива.

5. Характеристика и оценка на дисертационния труд и приносите

Дисертационният труд следва установената в административноправната теория структура – увод, три глави, заключение, в което са обобщени основните според докторанта приноси, и списък на използваната литература. Като по-основни могат да бъдат отбелязани следните приносни моменти:

5.1. По своя обем, съдържание и интердисциплинарен характер, представеният труд далеч надхвърля изискванията за придобиване на образователната и научна степен „доктор“;

5.2. Теоретичен принос е направеното на стр. 34 и сл. и 95 и сл. ясно разграничение между инцидентния установителен иск по чл. 212 ГПК и косвения съдебен контрол;

5.3. Теоретико-практически принос е обоснованата критика на съдебната практика, недопускаща косвен съдебен контрол в съдебната фаза на административния процес, защитена от докторантката на стр. 36 от труда;

5.4. С практическа стойност е аргументираният на стр. 85-86 извод за необходимост от промяна в разпоредбата на чл. 177, ал. 1 АПК и разпростиране на действието на съдебното решение, с което се обявява нищожност на индивидуалния административен акт *erga omnes*;

5.5. С теоретична и практическа стойност намирам авторовата теза, изразена в бележка под линия № 392 на стр. 141, в която е отправена критика към съдебната практика по отношение на косвения съдебен контрол върху нормативните административни актове и по-специално по отношение на тяхната целесъобразност;

5.6. Напълно споделям възприетото и аргументирано виждане на автора, че при косвения контрол на унищожаеми актове обект на проверка от съда следва да бъде само материалната законосъобразност (стр. 175-176);

5.7. Като теоретичен принос намирам аргументираното и детайлно определение на института на косвения съдебен контрол, изведено на стр. 211;

5.8. С особена практическа стойност е предложението *de lege ferenda* за допълнение на АПК, с което да се предвиди изричната възможност за упражняване на косвен съдебен контрол в административния процес, обосновано на стр. 218 и 316;

5.9. С практическа стойност е и отправеното на стр. 332-333 предложение *de lege ferenda* във връзка с приложимостта на косвения съдебен контрол в производството по чл. 299 АПК.

Посочените приноси нямат изчерпателен характер, а целят да илюстрират достоинства на представения дисертационен труд.

6. Преценка на публикациите и личния принос на докторанта

Представените три статии от Таня Даскалова отговарят на законовите изисквания като съдържание и обем и напълно покриват минималните национални изисквания по чл. 26 ЗРАСРБ.

7. Автореферат

Приложеният автореферат отразява точно съдържанието на дисертационния труд на кандидата и представя реалистично научните му приноси, макар и може би поради скромността на автора, в автореферата да не се съдържат всички приноси, които аз съм установила.

8. Препоръки за бъдещо използване на дисертационните приноси и резултати

Бих препоръчала на автора при бъдещо преработване на научния труд да бъде прецезирана предложената разпоредба на чл. 130а, ал. 4 АПК, както и да бъде по-обстойно аргументирана застъпената теза за възможността на наказателния съд да упражнява косвен съдебен контрол върху влязло в сила решение на административния съд.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд съдържа научни, научно-приложни и приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката и отговаря на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и съответния Правилник на ПУ „Паисий Хилендарски“.

Дисертационният труд показва, че докторантката Таня Владимирова Даскалова притежава задълбочени теоретични знания и професионални умения по научна специалност, като демонстрира качества и умения за самостоятелно провеждане на научно изследване.

Поради гореизложеното, убедено давам своята **положителна оценка** за проведеното изследване, представено от дисертационния труд, автореферат, постигнати резултати и приноси, и **предлагам на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен „доктор“** на Таня Владимирова Даскалова в област на висше образование: 3.Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.6.Право, докторска програма „Административно право и административен процес“.

25.04.2025 г.

Изготвил становището:

Доц. д-р Капка Георгиева-Атанасова